

Ønsker at flere kommuner etablerer nye fredningsområder for hummer

🔄 Oppdatert: 29.01.2014

Fiskeridirektoratet inviterer interesserte kystkommuner med i en prosess for å etablere nye fredningsområder for hummer. Forskning i dagens fredningsområder viser at fredningen har positiv effekt på bestanden av hummer i områdene.

Gjennomsnittlig antall hummer som fanges per døgn i en teine som står i sjøen, forteller oss om utviklingen i hummerfisket og i bestanden.

Bak dagens reguleringer ligger målet om å oppnå en gjennomsnittlig fangst på 10 hummer per 100 døgn en teine står i sjøen og fisker. Denne målsettingen er ikke nådd. Fangst per døgn en teine står i sjøen har riktignok økt noe de senere årene, men vi antar at nye og mer fangsteffektive teiner forklarer mye av denne økningen. Undersøkelser viser også at total fangstinnsett, målt som det totale antallet teinedøgn, anslås å ha økt betydelig de senere årene.

Fredningsområder har flere positive effekter

I 2006 ble det innført fire fredningsområder for hummer. Områdenes størrelse varierer fra cirka 0,5 til cirka 1 kvadratkilometer og det er kun tillatt å fiske med krokredskap. Forskning i fredningsområdene viser positive effekter på bestanden av hummer i områdene:

- Hummeren er større og hunnene bærer dermed flere og større egg, noe som igjen gir større larver med bedre evne til å overleve.
- Det er dokumentert at larver driver ut av områdene og således bidrar til hummerrekrutteringen utenfor fredningsområdene.
- Det foregår også en viss utvandring av større hummer fra fredningsområdene. Det vil imidlertid ta enda noen år før utviklingen i bestanden inne i fredningsområdene eventuelt kan vise den fulle effekten av slik utvandring.

Fredningsområder er et reguleringstiltak som kommer i tillegg til de mer tradisjonelle tiltakene, som utforming av teiner, begrensninger i antall teiner og fiskeperioder. Den lave bestand av hummer gjør det nødvendig å videreutvikle reguleringene, og erfaringene så langt viser at fredningsområder peker seg ut som et viktig og relevant tiltak.

Ønsker prosesser med lokal forankring

Fiske i saltvann reguleres av havressursloven, og de aller fleste reguleringene blir fastsatt av statlige fiskerimyndigheter. For hummerfiskets del blir alle regler fastsatt av staten.

Staten skal fortsatt ha styring når mindre fredningsområder for hummer etableres, men vi mener det er viktig å legge til rette for en utvikling der kommuner og lokale interesser kan ta initiativ til og bidra i etableringsprosessene i samarbeid med Fiskeridirektoratet. Slike «nedenfra-og-opp-initiativer» vil legge til rette for gode prosesser på lokalt nivå, noe som igjen kan sikre vedtakene god lokal forankring.

Fiskeridirektoratet inviterer derfor interesserte kommuner til å ta kontakt.

Følgende retningslinjer vil bli lagt til grunn for valg av område:

- Det må være en rimelig god hummerbestand i området som velges ut. Området skal ha et godt vannmiljø og varierte bunnforhold som er egnet for hummer. Det må tas hensyn til hummerens vandring mellom grunt og dypere vann.
- Det er ikke nødvendig med en særskilt vitenskapelig begrunnelse for valg av område. Lokal kunnskap vil normalt være tilstrekkelig. Det vil ikke bli stilt krav om at bestanden i et område skal kartlegges før valg av område, eller at bestandsutviklingen må følges opp i etterkant.
- Ett område per kommune er tenkt som utgangspunkt. Vi presiserer at formålet med vernet er å bevare og styrke hummerbestanden, og at eventuelle andre verneformål ikke blir vektlagt når område velges.
- De fire fredningsområdene fra 2006 varierer fra cirka 0,5 til cirka 1 kvadratkilometer. I Tvedestrand er det under prosjektet «Aktiv forvaltning» etablert et bevaringsområde i ytre skjærgård på cirka 4,9 kvadratkilometer. Størrelsen på områdene bør ligge innenfor intervallet 0,5 til 4,9.
- Det må være mulig å identifisere området noenlunde presist uten å måtte benytte navigasjonsutstyr som ikke normalt finnes i en mindre fritidsbåt. Referansepunkter på land kan dermed bli nødvendig.

Følgende retningslinjer gjelder for prosessen:

- Det er kommunen som må ta initiativ til å sette i gang en prosess med sikte på å etablere et fredningsområde for hummer.
- Eventuelle interesseorganisasjoner eller andre interesserte, som henvender seg til Fiskeridirektoratet for å ta initiativ til å opprette et fredningsområde, vil bli henvist til kommunen.
- Kommunens beslutning om å ta initiativ oversendes til Fiskeridirektoratets regionkontor.
- Den videre prosessen gjennomføres av kommunen i samspill med regionkontoret. Prosessen vil omfatte å:
  - utarbeide forslag til områder
  - kartlegge fiskeriaktiviteten i dem
  - identifisere og vurdere eventuelle interessekonflikter
  - holde lokale høringer

- Fiskeridirektoratet vil bidra med informasjon om fiskeriaktiviteten i områdene, i tillegg til den som må hentes inn fra relevante interesseorganisasjoner. Yrkesfiskere, både de lokale og de som er hjemmehørende andre steder, samt aktive fritidsfiskere, vil være gode informanter i prosessen med å identifisere egnede områder for hummeren.
  - Den lokale kunnskapen som benyttes, alt lokalt informasjonsarbeid og høringer skal dokumenteres. Det vil bli lagt vekt på om bredden i arbeidet er tilstrekkelig til at alle relevante interesser og dermed eventuelle interessekonflikter er kartlagt. Dette er nødvendig for å sikre at det velges ut områder som er så godt lokalt forankret at reglene blir fulgt uten at det må brukes mye ressurser på kontroll.
  - Kommunens forslag til fredningsområde må behandles politisk før det sendes over til Fiskeridirektoratets regionkontor. Regionkontoret vurderer så om forslaget er tilstrekkelig dokumentert slik at det kan sendes videre til Fiskeridirektoratets hovedkontor for videre behandling. Den videre behandlingen vil omfatte en formell høring før Nærings- og fiskeridepartementet fastsetter forskrift om fredningsområde i medhold av havressursloven. Samme departement vil ha den formelle myndigheten til senere eventuelt å endre eller oppheve et etablert fredningsområde.
-